Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2024/2146

5.8.2024

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2024/2146 VAN DE COMMISSIE

van 2 augustus 2024

betreffende tijdelijke noodmaatregelen waarbij voor 2024 wordt afgeweken van een aantal bepalingen van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad en van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie om specifieke problemen in de wijnsector en de sector groenten en fruit op te lossen die zijn veroorzaakt door ongunstige meteorologische gebeurtenissen

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad ([1]), en met name artikel 221, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De aanhoudende droogte die in het najaar van 2023, alsook in de winter en het voorjaar van 2024 is waargenomen, bleef de wijnsector ernstig treffen, met name in Zuid-Italië en Spanje. De excessieve regens gedurende lange perioden in het voorjaar van 2024 in andere productiegebieden, met name Noord-Italië en Frankrijk, hebben wijnbouwers belet bepaalde verrichtingen tijdig uit te voeren. Het waren uitzonderlijke moeilijkheden waarmee de wijnbouwers in de betrokken regio's werden geconfronteerd. Spanje, Italië en Frankrijk hebben de Commissie van deze situatie in kennis gesteld en haar verzocht passende maatregelen te nemen met betrekking tot de in 2024 verstrijkende vergunningen voor het aanplanten van wijnstokken. Andere lidstaten werden ook door deze ernstige gebeurtenissen getroffen, met vergelijkbare gevolgen, en ook zij zouden hun wijnproducerende regio's als het zwaarst getroffen kunnen aanmerken.

(2) Met name hebben de uitzonderlijk droge omstandigheden, enerzijds, en de excessieve gecumuleerde regens, anderzijds, de wijnbouwers belet om in hun wijngaarden werkzaamheden uit te voeren die doorgaans in het najaar, de winter en het voorjaar plaatsvinden, zoals het gereedmaken van de bodem, het uitplanten van nieuwe wijnstokken of het enten. In de door uitzonderlijke droogte of excessieve regens getroffen regio's kunnen dergelijke activiteiten niet worden uitgevoerd wegens de droogte van de bodem en de uiterst ongunstige omstandigheden voor de teelt van nieuwe aanplantingen of omdat de percelen niet toegankelijk zijn en de grond niet kan worden bewerkt in geval van excessieve regens.

(3) In artikel 62, lid 3, eerste alinea, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 is bepaald dat vergunningen voor het aanplanten of heraanplanten van wijnstokken drie jaar geldig zijn vanaf de datum waarop ze zijn verleend. In artikel 68, lid 2, eerste alinea, van die verordening is bepaald dat vergunningen die na een omzetting van aanplantrechten worden verleend, dezelfde geldigheidsduur hebben als de oorspronkelijke aanplantrechten. Binnen de geldigheidsduur van elke gegeven vergunning beslissen wijnbouwers doorgaans in de herfst over de rassen en het type in de nieuwe wijngaarden te produceren wijn, maken zij de bodem gereed in het najaar of de winter, en schaffen zij de nieuwe wijnstokken aan, die vervolgens in het voorjaar worden aangeplant omdat het voorjaar de meest geschikte periode van het jaar is voor de aanplant.

(4) Als gevolg van de ongunstige meteorologische gebeurtenissen hebben wijnbouwers die houder zijn van in 2024 verstrijkende aanplantvergunningen voor gebruik in de door droogte of door excessieve regens getroffen regio's niet zoals gepland gebruik van de vergunningen kunnen maken in het voorjaar van het laatste jaar van de geldigheid ervan. Aangezien niet te voorspellen valt hoelang dergelijke ongunstige meteorologische gebeurtenissen en de gevolgen ervan zullen aanhouden, staat niet vast dat die wijnbouwers hun aanplantvergunningen binnen de desbetreffende geldigheidsperioden zullen kunnen gebruiken. De wijnbouwers moeten de wijnstokken dan aanplanten tijdens het hete seizoen en dus op een minder geschikt moment van de teeltcyclus, onder moeilijke omstandigheden en tegen extra kosten, terwijl de wijnsector al te lijden heeft onder ongunstige marktomstandigheden.

([1]) PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(5) Ter voorkoming van het verlies van de vergunningen voor nieuwe aanplant of van een snelle verslechtering van de omstandigheden waaronder de aanplant zou moeten worden uitgevoerd in de door de lidstaten als in 2024 door droogte of excessieve regens getroffen aan te merken regio's, moet onverwijld worden voorzien in de mogelijkheid om de geldigheidsduur van aanplant- en heraanplantvergunningen die in 2024 verstrijken in door droogte of excessieve regens getroffen regio's met een jaar te verlengen.

(6) De geldigheidsduur van op grond van artikel 64, artikel 66 of artikel 68, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 afgegeven aanplant- en heraanplantvergunningen die in 2024 verstrijken en bestemd zijn voor gebruik in de regio's die door de lidstaten zijn aangemerkt als zijnde getroffen door droogte of excessieve regens tijdens het voorjaar van 2024 moet daarom met nog eens twaalf maanden worden verlengd vanaf de huidige vervaldatum in 2024 teneinde de betrokken wijnbouwers in staat te stellen de wijnstokken in 2025 te planten.

(7) Vanwege die moeilijkheden moet het wijnbouwers in door droogte of excessieve regens getroffen regio's, als zij hun wijnbouwareaal niet willen uitbreiden, ook worden toegestaan afstand te doen van hun in 2024 verstrijkende aanplant- en heraanplantvergunningen zonder dat hun een administratieve sanctie als bedoeld in artikel 62, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 wordt opgelegd.

(8) Als gevolg van ernstige ongunstige meteorologische gebeurtenissen die zich in het voorjaar van 2024 in regio's van verschillende lidstaten hebben voorgedaan, heeft de productie van groenten en fruit zware schade opgelopen. De vorst in april 2024 in Oostenrijk en Tsjechië, en de vorst in april 2024 en hagel in mei 2024 in Polen, waren van een uitzonderlijke intensiteit en troffen een aanzienlijk gebied en een aanzienlijk aandeel van de nationale productie. De groente- en fruitproductie in andere productieregio's in de Unie is in het voorjaar van 2024 ook ernstig getroffen door ongunstige meteorologische gebeurtenissen.

(9) Om de gevolgen van de vorst in april 2024 en de hagel in mei 2024 aan te pakken, voorziet Uitvoeringsverordening (EU) 2024/2030 van de Commissie ([2]) in financiële noodhulp voor de door de ongunstige klimaatgebeurtenissen in Oostenrijk, Tsjechië en Polen getroffen producenten in de sector groenten en fruit en de wijnsector. Die financiële steun is echter gericht op de getroffen producenten, terwijl de ongunstige meteorologische gebeurtenissen ook bredere problemen hebben veroorzaakt voor erkende producentenorganisaties in de sector groenten en fruit.

(10) Gezien deze ernstige ongunstige meteorologische gebeurtenissen worden veel erkende producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties in de sector groenten en fruit waarvan de hoofdactiviteit zich in de getroffen regio's bevindt, geconfronteerd met een aanzienlijke vermindering van de productie van hun aangesloten producenten. Om de consequenties van een dergelijke vermindering van de productie en de impact ervan voor hun erkenningsstatus en de mogelijke opschorting van betalingen voor hun lopende operationele programma's op te vangen, moeten in de getroffen regio's gevestigde producentenorganisaties in 2024 worden vrijgesteld van de bepalingen van artikel 11, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie ([3]) betreffende de verplichting dat de economische waarde van verkochte producten van niet bij de producentenorganisatie of de unie van producentenorganisaties aangesloten producenten, lager moet liggen dan de waarde van de afgezette productie van de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties.

(11) De gevolgen van de hierboven beschreven ernstige ongunstige meteorologische gebeurtenissen in de wijnsector en de sector groenten en fruit gelden niet als marktverstoringen in de zin van artikel 219 van Verordening (EU) nr. 1308/2013. De rechtstreekse impact van de genoemde meteorologische gebeurtenissen is immers enerzijds de onmogelijkheid om de geplande verrichtingen voor het aanplanten van wijnstokken uit te voeren en anderzijds de drastische waardevermindering van de activiteit van de producentenorganisaties die met hun eigen aangesloten producenten wordt verricht. Geen van deze twee situaties geldt als een marktverstoring. Evenmin zijn ze het gevolg van dier- of plantenziekten of een crisis van het consumentenvertrouwen als bedoeld in artikel 220 van die

([2]) Uitvoeringsverordening (EU) 2024/2030 van de Commissie van 23 juli 2024 tot toekenning van financiële noodsteun voor de sector groenten en fruit en de wijnsector die in Oostenrijk, Tsjechië en Polen getroffen zijn door ongunstige klimaatgebeurtenissen, overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L, 2024/2030, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2030/oj).

([3]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie van 13 maart 2017 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de sectoren groenten en fruit en verwerkte groenten en fruit en tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de in deze sectoren toe te passen sancties en tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 543/2011 van de Commissie (PB L 138 van 25.5.2017, blz. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/891/oj).

verordening. De situaties waarop deze verordening beoogt te reageren, vormen een specifiek probleem in de zin van artikel 221 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 dat niet op te lossen valt met maatregelen uit hoofde van artikel 219 of artikel 220 van die verordening.

(12) Gezien de omvang van de ernstige ongunstige meteorologische gebeurtenissen in het voorjaar van 2024 en de heersende onzekerheid op de markt in bepaalde regio's voor de wijnsector, moeten die moeilijkheden worden verlicht door, slechts voor zover strikt noodzakelijk en alleen voor 2024, af te wijken van sommige bepalingen van Verordening (EU) nr. 1308/2013 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 die van toepassing zijn op vergunningen voor het aanplanten van nieuwe wijnstokken die in 2024 verstrijken en op vergunningen voor het heraanplanten van wijnstokken die geldig zijn en nog niet zijn gebruikt bij de inwerkingtreding van deze verordening in de wijnsector, en op erkende producentenorganisaties in de sector groenten en fruit in de getroffen regio's.

(13) De lidstaten moeten de Commissie informeren over de uitvoering van deze verordening, zodat de Unie de doeltreffendheid van de hierbij ingevoerde maatregelen kan monitoren.

(14) Gezien de noodzaak om onmiddellijk actie te ondernemen, moet deze verordening in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

(15) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité voor de gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Tijdelijke afwijkingen van Verordening (EU) nr. 1308/2013 met betrekking tot vergunningen voor het aanplanten van wijnstokken

1. De lidstaten wijzen de wijnproductiegebieden op hun grondgebied aan die in de winter en het voorjaar van 2024 door ernstige droogte of excessieve regens zijn getroffen, in een mate die de wijnbouwers belette de nodige verrichtingen in verband met de aanplant van wijnstokken tijdens die seizoenen uit te voeren.

2. In afwijking van artikel 62, lid 3, eerste alinea, eerste zin, en artikel 68, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 verstrijken overeenkomstig artikel 64, artikel 66 of artikel 68, lid 1, van die verordening verleende aanplant- en heraanplantvergunningen die in 2024 verstrijken en bestemd zijn voor gebruik in in lid 1 van dit artikel bedoelde regio's, twaalf maanden na de oorspronkelijke vervaldatum ervan.

3. In afwijking van artikel 62, lid 3, eerste alinea, tweede zin, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 wordt aan wijnbouwers die houder zijn van aanplant- en heraanplantvergunningen die in 2024 verstrijken en bestemd zijn voor gebruik in in lid 1 van het onderhavige lid bedoelde regio's, geen administratieve sancties opgelegd indien zij de vergunningen niet gebruiken, mits zij de bevoegde autoriteiten uiterlijk op 31 december 2024 meedelen dat zij niet voornemens zijn gebruik te maken van hun vergunning en evenmin van de verlengde geldigheidsduur als bedoeld in lid 1 of lid 2 van het onderhavige artikel.

Artikel 2

Tijdelijke afwijking van artikel 11, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 van de Commissie

In afwijking van artikel 11, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/891 geldt de beperking dat een producentenorganisatie alleen producten mag verkopen van niet bij een producentenorganisatie of unie van producentenorganisatie aangesloten producenten indien de economische waarde van die activiteit lager is dan de waarde van haar afgezette productie, in 2024 niet voor producentenorganisaties die getroffen zijn door de ongunstige meteorologische gebeurtenissen in het voorjaar van 2024.

Artikel 3

Kennisgevingen

1. Uiterlijk op 31 maart 2025 delen de lidstaten de Commissie mee of zij de in artikel 1 vastgestelde afwijkingen voor de wijnsector al dan niet hebben toegepast en, in voorkomend geval, de volgende informatie:

a) de regio's waar de in artikel 1, leden 2 en 3, bedoelde afwijkingen zijn toegepast;

b) de oppervlakte waarop de aanplant- en heraanplantvergunningen betrekking hebben en waarvoor de geldigheidsduur overeenkomstig artikel 1, lid 2, met twaalf maanden is verlengd;

c) de oppervlakte die valt onder aanplant- en heraanplantvergunningen die in 2024 zijn verstreken en waarvoor de wijnbouwer die er houder van is, afstand heeft gedaan van de verlenging van de geldigheidsduur overeenkomstig artikel 1, lid 3.

2. Uiterlijk op 31 maart 2025 delen de lidstaten de Commissie mee of zij de in artikel 2 vastgestelde afwijking voor de sector groenten en fruit al dan niet hebben toegepast en, in voorkomend geval, de volgende informatie:

a) de regio's waar de in artikel 2 bedoelde afwijking is toegepast;

b) het aantal erkende producentenorganisaties dat de in artikel 2 bedoelde afwijkingen toepast.

3. De in dit artikel bedoelde kennisgevingen aan de Commissie worden gedaan overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/1183 van de Commissie ([4]).

Artikel 4

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing tot en met 5 augustus 2025.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 2 augustus 2024.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

([4]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/1183 van de Commissie van 20 april 2017 tot aanvulling van de Verordeningen (EU) nr. 1307/2013 en (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de aan de Commissie te melden informatie en documenten (PB L 171 van 4.7.2017, blz. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).